

Välkommen till Barnrätt i praktiken

Barnrätt i praktiken, Barnrättsdagarna 24-25 april 2018

Tisdag 24 april,

Pass 1 – 13.15 - 15.30,
Med barnkonventionen som karta och kompass

Onsdag 25 april,

Pass 2 – 10.00 - 12.15,
Hur kan vi tillsammans skapa likvärdiga villkor för alla barn?

Pass 3 – 13.15 - 14.15,
Att skapa ett framgångsrikt barnrättsarbete

Presentation

”Ordningsregler”

- Passa tider (gäller också arrangörerna!)
- Vara frikostig med att dela med sig av kunskap

Fråga!

- Använd er telefon eller dator och besök www.menti.com.
- Skriv in den kod som vi ger er.

- Svara på frågan: *Vilka förväntningar har ni för kommande dagar? (skriv max tre ord)*

PASS 1

Med barnkonventionen som karta och kompass

Upplägg

- Hej och välkommen
- Kunskapslyftet-barnrätt i praktiken
- Grundläggande information om barnkonventionen
- Vad innebär det att ha ett barnrättsperspektiv.
- Barnkonventionen som lag

Barnombudsmannens uppgifter

- Sveriges barnrättsmyndighet
- Företräda barns och ungas rättigheter och intressen utifrån barnkonventionen
- Driva på genomförandet av barnkonventionen och bevaka efterlevnaden av konventionen
- Följ oss på www.barnombudsmannen.se

Regeringsuppdrag-Kunskapslyftet

- Regeringen uppdrar åt Barnombudsmannen att under perioden 2017-2019 stödja kommuner och landsting/regioner i arbetet med att stärka tillämpningen av barnets rättigheter inom centrala verksamhetsområden

Det här ska vi göra

- Kartlägga behov av stöd rörande tillämpning av barnkonventionen
- Erbjudas stöd för vägledning, kunskap och kompetens för tolkning och tillämpning av barnets rättigheter
- Erbjudas stöd för utveckling av metoder och arbetsformer
- Sprida lärande exempel av tillämpningen av barnets rättigheter
- Bidra till nätverksträffar och andra dialogforum för erfarenhetsutbyte
- Erbjudas stöd vad gäller utvärdering
- Sammanställa och analysera resultatet av kommunernas och landstingens/regionernas arbete

Kartläggning och inventering

- Kartläggning
 - Enkät till alla kommuner och landsting/regioner
 - Fördjupade diskussioner med
 - Barnrättsstrateger/-ombudsmän eller liknande
 - Kommuner
 - Landsting/regioner
- Dialog med berörda aktörer
- Insatser
 - Utbildning i Örnsköldsvik
 - Utbildning i Värmland
 - Utvecklat konceptet ”Barnrättsresan”

FN:s konvention om barnets rättigheter - Barnkonventionen

- Del av de mänskliga rättigheterna
- Antogs av Förenta nationerna 1989
- Sverige ratificerade 1990
- Barnrättskommittén
- Regering och riksdag ansvarar
- Barnrättstrategi (Prop. 2009/10:232)

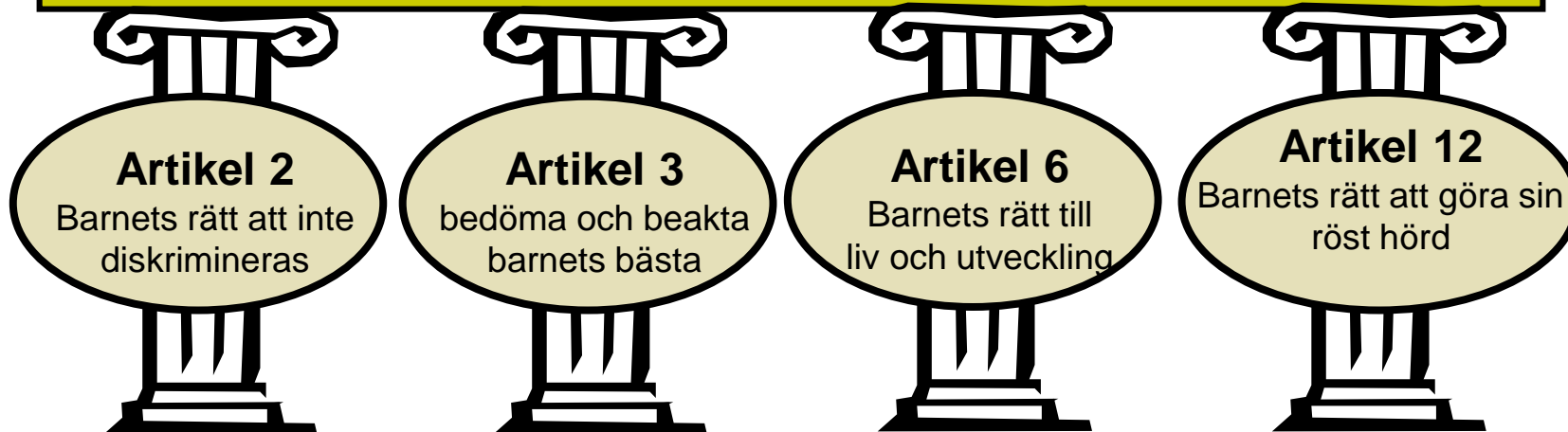
Barnkonventionens innehåll

- Preambel/inledning
- 54 artiklar
 - 42 sakartiklar
 - Fyra grundprinciper
 - Genomförandeartikel, artikel 4
 - 12 artiklar om övervakning och anslutning

Grundprinciperna

Barnkonventionen

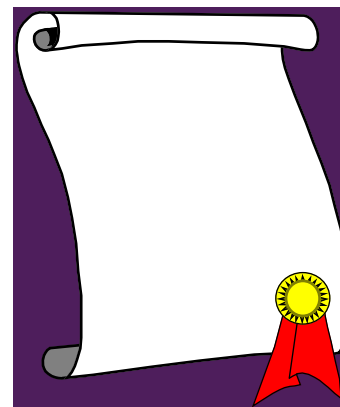
Genomförandet av barnkonventionen

Artikel 4

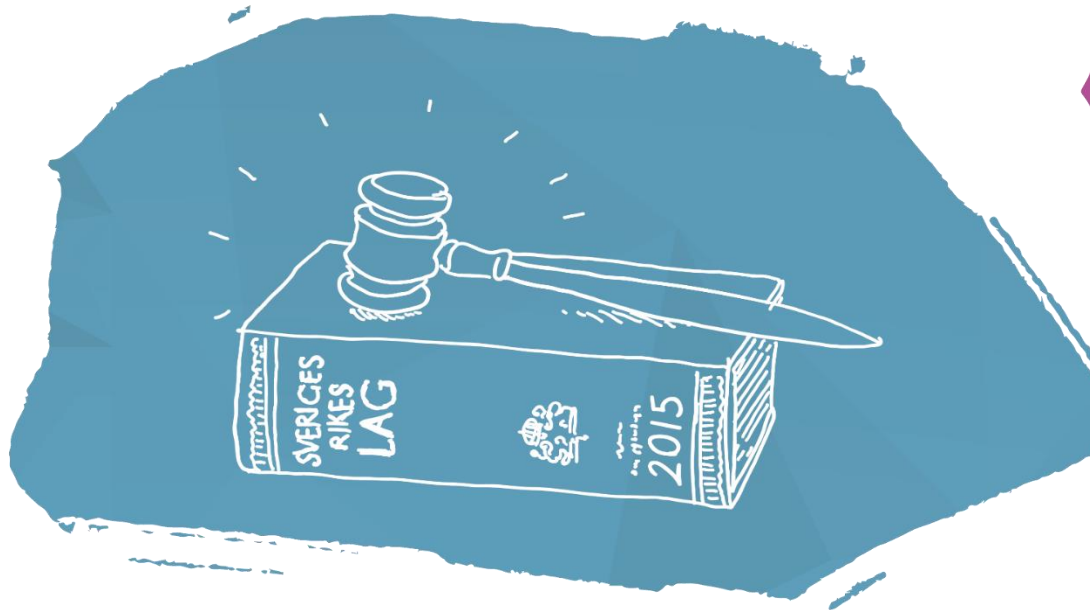
”Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftnings-, administrativa och andra åtgärder för att genomföra de rättigheter som finns i konventionen”

Ekonomiska, sociala, kulturella rättigheter – till fullo utnyttja sina tillgängliga resurser för att vidta sådana åtgärder

- ✓ Mänskliga
- ✓ Organisatoriska
- ✓ Ekonomiska

Kommuner och landsting/regioner är viktiga aktörer

Vad innebär ett barnperspektiv

Perspektiv = betraktelsesätt, synvinkel eller aspekt

Vuxnas barnperspektiv; den enskildes syn på barndom och barndomens villkor

Vad innebär ett barnperspektiv

Perspektiv = betraktelsesätt, synvinkel eller aspekt

- **Vuxnas barnperspektiv;** den enskildes syn på barndom och barndomens villkor
- **Samhällets barnperspektiv;** det generella barnperspektivet i ett samhälle som avspeglas t ex i lagstiftning, normer och värderingar
- **Barnets perspektiv;** varje barns syn på sitt eget liv och sin omvärld
- **Barnkonventionens barnperspektiv;** Barnrättsperspektiv

Barnkonventionens barnsyn

Barn är kompetenta och handlingskraftiga

Barn har rätt till stöd och skydd

Barnrättsbaserat synsätt

”Ett barnrättsbaserat synsätt, som utgör kärnan i barnkonventionen, innebär att varje flicka, pojke och barn som definierar sig på annat sätt ska ses som bärare av rättigheter. Ett sådant synsätt kräver att varje barn erkänns, respekteras och skyddas som rättighetsbärare med en individuell personlighet, egna behov och intressen och en personlig integritet. Det innebär också att barnets rätt att bli hört och få sina åsikter beaktade måste tillgodoses systematiskt i alla processer och att barnets egenmakt och deltagande ska vara centralt i alla ärenden och beslut som berör barnet.”

Gruppdiskussion

- Vad använder ni för begrepp?
- Kan ni ge konkreta exempel på när och hur ni använder barnperspektivet?

Barnkonventionen blir svensk lag 2020

Vad kommer det innebära för
kommuner, landsting och regioner?

Prop. 2017/18:186
Incorporering av FN:s
konvention om barnets
rättigheter

Propositionens innehåll

- Förslag till lag
- Konventionstexten
 - Ny översättning (art 3, 4 och 21)
- Varför lagen behövs
- Tolkning och tillämpning
- Ytterligare åtgärder

Förslag till lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

- Artiklar 1-42 gällande som svensk lag
- Träda i kraft 1 januari 2020
- Originalspråken gällande lag
- Svensk översättningen stöd vid tolkning
- Ingen reglering om ställning i förhållande till andra lagar
- Direkt tillämplighet – rättstillämparen

Varför lagen behövs

- Förtydligande om att barnkonventionen ska beaktas vid rättstillämpning
- Synliggöra barnets rättigheter
- Skapa grund för barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet
- Pedagogiskt verktyg och sammanhållet regelverk att förhålla sig till
- Påverka utvecklingen av befintlig och ny lagstiftning
- Tydligare koppling till barnkonventionen i förarbeten
- Barn har en särskild ställning
 - Utsatt och sårbar grupp
 - Speciell beroendesituation

Tolkning och tillämpning

- Sedvanliga folkrättsliga tolkningsmedel
- Stöd och vägledning
- Lagstiftaren ansvarig för att svensk lag rätt överensstämmer med konventionen

Ytterligare åtgärder

- Vägledning
- Fortsatt transformering
- Kartläggning av barnkonventionens bestämmelser
- Öka barns kunskap om sina rättigheter
- Ett kunskapslyft om barnets rättigheter inom kommuner och landsting
- Kunskapslyft om barnets rättigheter inom statliga myndigheter
- Systematisk dialog och samverkan med civilsamhällets organisationer

Vad kommer barnrättslagen innebära på lokal och regional nivå?

- Lag att rätta sig efter – inget perspektiv bland andra
 - Ex laglighetsprövning enl 13 kap kommunallagen
- Går före förordningar, instruktioner, allmänna råd, föreskrifter o dyl.
- Träder in när barnkonventionen inte transformerats in i lag
 - Ex utsökningsbalken
- Täpper till luckor
 - Ex diskriminering pga socialt ursprung, egendom, börd

Diskutera i gruppen

- Vilka fördelar ser ni med barnrättslagen?
- Vilka utmaningar ser ni?

Fråga!

- Använd er telefon eller dator och besök www.menti.com.
- Skriv in den kod som vi ger er.

- Svara på frågan: ***Vad tar jag med mig från pass 1?***